

16. august 2024

EM 2024/119

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse, der skal belyse de økonomiske og administrative konsekvenser ved, at alle offentligt ejede boligforeninger mindst en gang om året systematisk skal gennemføre screeninger for skimmelsvamp i udlejningsboliger med henblik på tidlig indsats over for problemet. Redegørelsen skal endvidere belyse de økonomiske konsekvenser i forhold til at oprette en central database eller lignende, der registrerer screeningerne. Endelig skal redegørelse belyse de økonomiske konsekvenser ved at tilbyde specialiseret medicinsk hjælp og støtte til beboere, der lider af skimmelsvamp-allergi og relaterede sygdomme som følge af at have boet i en offentlig udlejningsbolig med skimmelsvamp.

(Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit)

Begrundelse

Naalakkersuisut og INI A/S oplyser i svar på § 37-spørgsmål nummer 105-2024, at der ikke føres tilsyn med udlejningsboliger efter et fastlagt skema¹.

Dette manglende overblik fører til alvorlige konsekvenser for folkesundheden, især i offentlige udlejningsboliger, hvor der er et betydeligt renoveringsefterslæb. En af de mest kritiske aspekter ved denne problemstilling er forekomsten af skimmelsvamp, som kan have alvorlige helbredsmæssige konsekvenser for beboerne.

Senest er der blevet afgjort en erstatningssag, hvor en ansat har fået erstatning for tabt erhvervsevne på grund af, at medarbejderen har fået stillet en bolig rådighed, der er ramt af skimmelsvamp.² At vi her i Grønland, ikke har det overblik over, hvor mange mennesker, der er blevet syge af at bo i offentligt lejede boliger, der er ramt af skimmelsvamp³ udgør et potentielt stort sundhedsproblem.

Skimmelsvamp er en almindelig forekomst i ældre og dårligt vedligeholdte boliger. Eksponering for skimmelsvamp kan føre til alvorlige sundhedsproblemer, herunder luftvejsproblemer, astma og allergier. Følgesygdomme ved skimmelsvamp-allergi inkluderer kronisk træthed, hovedpine, hudirritation og i alvorlige tilfælde infektioner. Beboere i skimmelsvamp-inficerede boliger oplever en markant forringet livskvalitet. Kroniske sundhedsproblemer som følge af dårlig boligkvalitet lægger et øget pres på sundhedssystemet. Mange offentlige udlejningsboliger er i dårlig stand på grund af manglende vedligeholdelse og opdatering. Det store efterslæb i renoveringer forværrer boligernes tilstand og øger risikoen for sundhedsproblemer.

Manglen på systematisk tilsyn af offentligt ejede udlejningsboliger betyder, at der ikke er et samlet overblik over problematikken med skimmelsvamp. Dermed er det også svært at identificere og prioritere de boliger,

¹ Svar på § 37-spørgsmål nummer 105-2024

² [Pilot får millionerstatning for tabt erhvervsevne grundet skimmelsvamp \(sermitsiaq.ag\)](https://sermitsiaq.ag)

³ Svar på § 37-spørgsmål nummer 105-2024

der har det største behov for reovering, hvilket i sidste ende er til skade for folkesundheden og samfundsøkonomien.

Demokraatit mener på denne baggrund, at det skal udarbejdes en redegørelse, der skal belyse de økonomiske og administrative konsekvenser ved årlige screeninger for skimmelsvamp i offentlige udlejningsboliger. Redegørelsen bør som minimum indeholde følgende:

- Hvad vil det koste at oprette og drive en central database, der registrerer tilstanden af alle offentlige udlejningsboliger?

- Hvad vil det koste at indføre lovpligtige tilsyn med offentlige udlejningsboliger for at identificere skimmelsvamp og andre sundhedsfarlige forhold?

- Hvad vil det koste at gennemføre regelmæssige og systematiske screeninger for skimmelsvamp i alle offentlige udlejningsboliger mindst en gang om året? Her kunne man i samarbejde med lejerne også indføre en slags gensidig forpligtigelse til indrapportering, efter instruks for at sikre at også lejer har et ansvar for at forebygge potentiel skimmelvækst.

- Hvad vil det koste at tilbyde specialiseret medicinsk hjælp og støtte til beboere, der lider af skimmelsvamp-allergi og relaterede sygdomme?

Ved at indføre en formel tilsynspligt og regelmæssige screeninger for skimmelsvamp i offentlige udlejningsboliger kan vi tage et afgørende skridt mod at sikre sunde boligforhold for alle borgere. Dette vil ikke kun forbedre folkesundheden, men også reducere det økonomiske pres på sundhedssystemet og øge beboernes livskvalitet. Det er nødvendigt at anerkende de sundhedsmæssige konsekvenser af dårlige boligforhold og handle proaktivt for at skabe et bedre og sundere boligmiljø for alle.

På denne baggrund håber vi, at både Naalakkersuisut og de øvrige partier i Inatsisartut vil bakke op om den her foreslåede redegørelse.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der vil være udgifter i forbindelse med udarbejdelse af redegørelsen. Disse forventes ikke at overstige et akademisk årsværk af 500.000 kroner.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.